

[Gustav Pedersen.]

ringsskiftet fandt sted i november 1947, og foruden valutapuklen måtte den socialdemokratiske regering arbejde med virkningerne af en dårlig høst i 1947. Det betød, at landbrugsproduktionen ville gå tilbage, hvorved såvel mulighederne for eksporten som for de hjemlige forsyninger ville blive indskrænket.

Trods dette gik regeringen i gang med sit arbejde med både mod og optimisme. Der blev opstillet et nationalbudget for at gøre op, hvor vi stod, og hvordan mulighederne var. Det gjaldt om at finde udveje for at øge produktionen og vor valutaindtjening.

Om resultaterne skal jeg blot oplyse, at valutagælden til England er mere end halveret, at den samlede løse gæld er bragt ned, og at det trods ugunstige vilkår er lykkedes regeringen at afskaffe den ene generende restriktion efter den anden. Som handelsministeren nævnte den 6. oktober, er der nu kun 6 rationeringer tilbage, medens vi i slutningen af 1947 havde 18. Rationeringerne for brød, mel, gryn, svinefedt, tobak, te, kakao, sæbe, soda, gas, elektricitet, tekstilvarer af enhver art, automobildæk og -slanger er ophævet, og rationerne for brændsel, petroleum, sukker og kaffe er forhøjet. Endvidere er fedtprocenten i mælk og fløde blevet sat i vejret.

Der er vist ikke grund til iøvrigt at gentage, hvad der er sket på dette område. Der er endnu varegrupper, som befolkningen venter længselsfuldt på at få frigivet, men vi har trods alt en forsyningssituation, der er så væsensforskellig fra den, vi overtog i 1947, at sammenligning knap nok er mulig. Jeg må vel endda have lov at føje til, at to år var et kort spand af tid overfor en så gigantisk opgave.

Jeg må imidlertid have lov ganske særlig at understrege, at resultatet ikke mindst er nået, fordi regeringen ikke gav los, før den var sikker på at kunne dække behovet, således at der ikke kom tilbageslag.

Der er ikke så megen forskel på et privat budget og et lands handel med andre lande, at det ikke begge steder er en ufravigelig regel, at man kommer i økonomisk ulykke, hvis man bruger penge til mindre nødvendige formål, når de på forhånd er eller burde være båndlagt til absolut nødvendige udgifter.

Det er denne enkle gyldne regel, der har været ledetråden i regeringens økonomiske politik, og som har været fastholdt, uanset at stærke kræfter gang på gang søgte at bryde den.

Det er ikke altid populært at skulle føre

en sådan politik, men jeg vil dog tro, at et stort flertal af befolkningen, efterhånden som resultaterne viser sig, indser, at denne faste og sikre linie er at foretrække fremfor mere eller mindre letfærdige eksperimenter.

Ofte bliver det fremhævet af venstre, at socialdemokratiet skulle have ført letsindig valgpropaganda forud for valget i 1947, og at vi skulle have været ansvarløse opponenter i perioden 1945—47. Det er jo slet ikke rigtigt. Vil man konfronteres med rekordindehaverne i letsindig løftepolitik, skal man læse venstres taler forud for valget i 1945.

Hvis nogen gennem mine udtalelser ville finde anledning til at drage den slutning, at jeg vil give regeringen hele æren for de betydelige fremskridt i genopbygningsarbejdet, ønsker jeg på forhånd at slå fast, at ingen indenfor socialdemokratiet ønsker at tilsløre den kendsgerning, at både Marshallhjælp og den gode høst har spillet en rolle, og at et lands sociale og økonomiske fremskridt altid er nået gennem en indsats på alle felter og af mange kræfter.

Vi har imidlertid ret til at pege på, at regeringen har fået orden og plan i Danmarks økonomi.

Danmarks økonomiske struktur nødvendigvis, at den voksende produktion må hvile på en voksende udenrigshandel. En sådan vækst i udenrigshandelen har i allerhøjeste grad fundet sted i 1947—48. Fra 1947 til 1948 steg vor gennemsnitlige månedlige eksport fra 198 millioner til 232 mill. kr., og i første halvår af 1949 har månedsgennemsnittet været 269 mill. kr. Den gennemsnitlige månedlige import lå på 262 mill. kr. i 1947, på 289 mill. kr. i 1948 og har ligget på 363 mill. kr. i den forløbne del af 1949, altså væsentligt højere end eksporten. Det er navnlig takket være Marshallhjælpen, at vi kan tillade os at have et ret betydeligt importoverskud.

Ved vor handelspolitik har vi lagt den linie, at så stor en del af vor eksport, som det er muligt, går netop til de lande, der er i stand til at levere os de råstoffer, vi har brug for, til rimelige priser.

Efter regeringens handelspolitik skal råvarer og maskiner til konkurrencedygtige virksomheder og til landbruget have fortrin fremfor færdigvarer, når disse maskiner og råvarer er nødvendige for at udnytte produktionens kapacitet og beskæftige arbejdskraften.

Dermed menes ikke, at regeringen har været modstander af enhver færdigvareimport. Udenlandske færdigvarer kan opmuntre til sund konkurrence, og der er